

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Budžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 70662008, faks. 8 70662000, el. p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „GJ Magma“
El. p. gjmagma@gmail.com

2018-06-26 Nr. (30.3)-A4- 6039

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL IŠTEKLIŲ GAVYBOS TOTORKIEMIO SMĖLIO IR ŽVYRO TELKINIO II SKLYPO NAUJAME PLOTE, POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Brolių keliai“, Knygnešio P. Varkalos g. 55, LT-53323, Girininkų k., Rokų sen., Kauno r., tel. 8 612 87360, el. p. broliukeliai@gmail.com.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „GJ Magma“, Vaidevučio g. 18, LT-08402, Vilnius, tel. 8 523 18178, el. p. gjmagma@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us).

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – išteklių gavyba Totorkiemio smėlio ir žvyro telkinio II sklypo naujame plote.

Atranka atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 priedo 2.4 punktu „Kitų naudingųjų iškasenų gavyba (kai kasybos sklypas – mažesnis kaip 25 ha, bet didesnis kaip 0,5 ha)“.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta (apskritis; savivaldybė; seniūnija; miestas, miestelis, kaimas ar viensėdis, gatvė).

Planuojamas naudoti Totorkiemio smėlio ir žvyro telkinio naujas plotas yra Vilkaviškio rajono savivaldybėje, Vištyčio seniūnijoje, Totorkiemio kaime. Nagrinėjamo ploto centro koordinatės LKS-94 yra 6040516 (X) ir 416183 (Y). Planuojamas naudoti plotas patenka į fiziniams asmenims suinteresuotiems naudingųjų iškasenų gavyba šiame telkinyje priklausančius 2 žemės ūkio paskirties žemės sklypus (kadastriniai žemės skl. Nr. 3915/0004:1842, 3915/0004:6835), kurie su PŪV organizatoriumi yra sudarę panaudos sutartį neterminuotam laikotarpiui. Tik vienas žemės sklypas (kad. žemės skl. Nr. 3915/0004:1842) turi specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose nustatytą apribojimą – XXVI. Miško naudojimo apribojimai. Kitų nustatytų apribojimų neturi šie žemės sklypai.

Šiuo metu didžioji nagrinėjamo ploto dalis yra apleistas žemės ūkio laukas pamažu apaugantis savaiminio išsisejimo medžiais ir krūmais. Likusią planuojamo naudoti ploto dalį sudaro anksčiau vykdytos kasybos pažeistas apie 1,7 ha plotas (apie 27 % planuojamo naudoti ploto). Telkinys yra išsidėstęs neurbanizuotoje, kaimiškoje vietovėje. Greta esantys, besiribojantys suformuoti žemės sklypai yra žemės ūkio paskirties. Artimiausia apleista ir negyvenama sodyba nuo planuojamo naudoti ploto šiaurės rytinio pakraščio yra nutolusi 45 m į rytus. Ši sodyba taip pat

nėra įregistruota kaip gyvenamoji ir yra išsidėsčiusi žemės ūkio paskirties žemės sklype. Kitos sodybos nuo telkinio yra nutolusios 440 m ir didesniais atstumais. Telkinio artimoje aplinkoje nėra pramoninių, rekreacinių, visuomeninės paskirties objektų.

Gavus Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos leidimą telkinio naudojimui, žemės gelmių išteklių naudojimo plano rengimo metu pagrindinė žemės sklypų naudojimo paskirtis bus keičiama į kitą, numatant naudojimo būdą kasybos laikotarpiui – naudingųjų iškasenų teritorijos. Miško žemėje naudingųjų iškasenų gavyba nebus vykdoma. Miško žemei, esančiai už planuojamo naudoti ploto ribų ir toliau išliks nustatyti miško naudojimo apribojimai.

Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje, planuojamo naudoti Totorkiemio smėlio ir žvyro telkinio II sklypo naujo ploto dalis yra atspindėta kaip kitos paskirties žemė (naudingųjų iškasenų teritorija, priskirta teritorijoms naudojamoms ir rezervuojamoms visuomenės poreikiams). Likęs telkinio plotas rodomas kaip žemės ūkio paskirties žemė. Rajono bendrajame plane atspindėtas tik dar 1975 metais detalai išžvalgytas plotas (Nr. 176). Pagal Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 22 straipsnio pakeitimo įstatymo nuostatas, kurios įsigaliojo nuo 2018-05-01, naudingųjų iškasenų telkiniams nesantiems savivaldybės lygmens bendruosiuose planuose leidžiama rengti specialiuosius žemės gelmių naudojimo planus ir jais keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį „Kai žemės gelmių išteklių telkiniai nenurodyti savivaldybės lygmens bendruosiuose planuose, žemės gelmių naudojimo planai neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose teisės aktų nustatyta tvarka gali būti rengiami ir jais pagrindinė žemės naudojimo paskirtis gali būti keičiama, jeigu teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose šiose teritorijose nesuplanuota inžinerinė infrastruktūra ir (ar) jos plėtra“.

Artimiausia saugoma teritorija yra už 2,15 km į rytus esantis Vištyčio regioninis parkas. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Drausgirio miškas, nutolęs 3 km į rytus (Vištyčio regioniniame parke). Artimiausia saugoma kultūros vertybė yra Liukių k. pirmosios senosios kapinės (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 23121), esančios už 280 m į šiaurės rytus nuo planuojamo naudoti ploto.

Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis nagrinėjamame plote ir artimiausioje jo aplinkoje nėra fiksuota jokių saugomų augalų ir gyvūnų rūšių buvimo faktų. Planuojamas naudoti plotas patenka į rajono gamtinio karkaso teritoriją, tačiau pagal Gamtinio karkaso nuostatas nedraudžiama įrengti karjerus šiose teritorijose.

Planuojamame naudoti plote ir jam artimoje aplinkoje nėra jokių vandens telkinių įrašytų į Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastrą. Artimiausias Vydupio upelis pažymėtas Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastru Nr. 60010001, nuo nagrinėjamo ploto yra nutolęs 800 m į rytus. Planuojamas naudoti plotas nepatenka į šio upelio pakrantės apsaugos juostą ir zoną. Kiek arčiau vertinamo ploto, už 230 m (už krašto kelio) prasideda melioracijos griovys vandenį drenuojantis link minėto upelio.

Planuojamame naudoti plote nėra iškastų šachtinių šulinių, išgręžtų artezinių vandens gręžinių (pagal Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – LGT) teikiamus duomenis). Artimiausi apleistoje sodyboje esantys šuliniai yra nutolę 65 m į rytus. Už 660 m į šiaurės rytus į gilesnius vandeningus sluoksnius yra išgręžtas artezinis vandens gręžinys, kuris yra likviduotas. Telkinio aplinkoje nėra vandenviečių, o pats telkinys nepatenka į jų apsaugos zonas. Artimiausia Totorkiemio vandenvietė (Nr. 4387) yra nutolusi 865 m į šiaurės rytus.

Visas telkinio naujo ploto naudingasis klodas yra sausas. Giliausioje telkinio dugno vietoje, tik viename taške (Gr. Nr. 150-81) aptiktas plonas (0,8 m) apvandenintas klodas. Apvandenintas sluoksnis nebus pasiektas kasimo metu, kadangi šis taškas yra telkinio pakraštyje ir neturės įtakos aplinkos hidrologiniam režimui. Tuo pačiu, karjero veikla neturės jokios įtakos artimiausioje apleistoje sodyboje iškastiems šuliniams, kurie išsidėstę apie 10 m žemiau nuo telkinio pakraščio (juose vanduo laikosi ant lokalaus priemolio sluoksnio), arteziniams gręžiniams išgręžtiems į gilesnius vandeningus sluoksnius ar artimiausioms vandenvietėms.

Duomenų apie didesnius geologinius procesus ir reiškinius, geotopus šioje vietovėje ir aplink ją nėra žinoma (pagal LGT Valstybinės geologijos informacinės sistemos Geolis duomenis).

Nagrinėjama plotą sudaro stambiai kalvotas paviršius. Karjero vidinėje dalyje vietomis paviršius jau pažemintas iki 9-11 m. Santykiniai peraukštėjimai išteklių apskaičiavimo ribose siekia 20,3 m. Absoliutiniai aukščiai kinta tarp 199,93 (pietvakariniame ploto pakraštyje) ir 220,27 m (šiaurės rytinėje ploto dalyje). Iškasto karjero asla (dugnas) bus apie 190-195 m NN.

LR Kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studijoje, kraštovaizdžio vizualinės struktūros brėžinyje, planuojamas naudoti plotas, remiantis vizualinės struktūros vertikaliosios ir horizontaliosios sąskaidos veiksniais priskirtas tipui – V₃H₂. Pagal vizualinės struktūros dominantiškumą nagrinėjamame plote esantis kraštovaizdis priskirtas b kategorijai, kur kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje išreikšti tik horizontalūs dominantai. Kraštovaizdžio tipas, į kurį patenka planuojamas naudoti plotas apima apie 2-5,5 km plotį ir 16 km ilgį (užima apie 5000 ha). Visas numatomas įsisavinti kasybai plotas bendrai apima tik 0,12 % išskirto V₃H₂ kraštovaizdžio tipo. Netoli telkinio yra dar du žvyro/smėlio telkiniai, kurių naudojimui LGT yra išdavusi leidimus. Šių trijų telkinių bendras plotas sudaro apie 36 ha. Vertinant nuo bendro kraštovaizdžio tipo ploto, planuojamo naudoti telkinio plotas kartu su naudojamais telkiniais, sudarytų apie 0,7 % išskirto kraštovaizdžio tipo ploto.

Vištyčio-Kalvarijos kalvynas yra apie 11-20 km pločio ir 36 km ilgio bei apima apie 52 000 ha. Planuojamas naudoti plotas kartu su likusiais 12 telkinių, kurių smėlio/žvyro išteklių naudojimui LGT ūkio subjektams suteikė leidimus, visame išskirtame kalvyne sudaro tik pavienius taškinis objektus, o jų bendras plotas apima apie 150 ha, t.y. tik apie 0,29 % viso Vištyčio-Kalvarijos kalvyno ploto. Šiame areale yra įsteigtų įvairaus tipo saugomų teritorijų (pagrindė sudaro Vištyčio regioninis parkas ir Kalvarijos biosferos poligonas), kurių bendras plotas siekia beveik 40 % išskirto arealo ploto.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

Totorkiemio smėlio ir žvyro telkinio II sklypo naujame plote LGT direktoriaus 2018 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 1 – 31 patvirtinta 284 tūkst. m³ smėlio ir 1363 tūkst. m³ žvyro, bendrai 1647 tūkst. m³ naudingųjų išteklių, 8,39 ha plote. Bendras apskaičiuotas dirvožemio tūris telkinyje sudaro 13 tūkst. m³, dangos gruntų – 51 tūkst. m³. Taip pat aptiktas ir bergždo sluoksnis, kurio tūris sudaro 64 tūkst. m³. Bendrai planuojamas kasybai naudoti plotas apima apie 6,2 ha.

Telkinio naujo ploto dangą sudaro augalinis sluoksnis bei Baltijos posvitės kraštinių darinių glacialinis priemolis, rečiau priesmėlis ar molingos smėlio nuogulos. Jos storis kinta nuo 0 (iškastame karjere) iki 5,5 m, vidutiniškai sudaro 1 m. Dangos storis netolygus, dažniausiai nesiekia 1 m. Šiaurės vakariniame išžvalgyto sklypo pakraštyje smėlio sluoksnyje išskirtas bergždo lėšis (0,89 ha plote), kurio storis grėžiniuose kinta nuo 1,1 iki 5,9 m, vidutiniškai sudaro 2,2 m. Telkinio naudingąjį klodą sudaro įvairaus rūpumo žvyras ir smėlis. Bendras naudingojo klodo storis kinta nuo 5,5 iki 29,8 m, vidutiniškai sudaro 18,3 m. Visas naudingasis klodas yra sausas, išskyrus vieną grėžinį, kur apvandenintas sluoksnis sudaro 0,8 m. Todėl atskirai neskaičiuoti apvandeninto sluoksnio ištekliai. Didžiausią naudingojo klodo dalį sudaro žvyras. Žvyro, aptinkamo giliau smėlio sluoksnio arba sudarančio visą naudingąjį klodą, storis kinta nuo 4,5 iki 25,3 m, vidutiniškai sudaro 16,1 m. Smėlio klodo storis kinta nuo 1,9 iki 12,9 m, vidutiniškai sudaro 8,2 m. Telkinio aslą sudaro Baltijos posvitės kraštinių darinių glacialinis priemolis, rečiau priesmėlis ar molingos smėlio nuogulos, o taip pat pilnai nepragręžtos fliuvioglacialinės kraštinių darinių žvyro nuogulos.

Planuojama kasti natūralų gamtinį smėlį ir žvyrą, kuris bus išsijojamas į keletą skirtingų frakcijų mobilioje sijojimo mašinoje. Išsijotas žvyras ir žvirgždingas smėlis bus pagrindinė įmonės produkcija, kuri bus panaudota kelių tiesimui ir remontui, įvairių statybinių užpildų ir betono gamybai, statybos darbams ir užpylimams. Kasyba karjere planuojama vykdyti šiltuoju metų laiku (apie 9 mėn., skaičiavimuose priimamos 173 darbo pamainos), kai vykdomi pagrindiniai kelių tiesimo ir remonto bei statybos darbai. Per metus planuojama iškasti apie 50 tūkst. m³ smėlio ir žvyro išteklių. Visi ištekliai, esant metinėms gavybos apimtims 50 tūkst. m³ nagrinėjamame plote,

bus iškasti apytiksliai per 15 metų. Tiksliau tai bus apskaičiuota, rengiant telkinio naudojimo planą, kada bus įvertinti visi neišvengiamai susidarysiantys išteklių nuostoliai (dugne, šlaituose, nejudinamose pakraščio juostose ir kt.).

Produkcija iš planuojamo naudoti ploto bus išvežama tuo pačiu keliu kaip ir ankstesniais metais eksploatuojant išteklius. Pradžioje sunkusis transportas judės pro privatų žemės sklypą, kuriam nustatytas kelio servitutas – teisė važiuoti transporto priemonėmis (tarnaujantis) (kadastrinis žemės skl. Nr. 3915/0004:6834). Toliau sunkvežimiai judės krašto keliu Nr. 186 (Kybartai–Vištytis).

Sausuoju metų laikotarpiu, užsakovas įsipareigoja reguliariai laistyti visą išvežimo žvyrkelio atkarpą iki krašto kelio su asfalto dangą bei užtikrinti gerą jos būklę. Tai leis sumažinti kylantį dulkiškumą nuo žvyrkelio dangos iki 90 procentų. Tai įprastinė veiklos praktika karjeruose, kuri leidžia sumažinti patenkančių kietųjų dalelių į aplinką kiekį. Išvežimo žvyrkelio atkarpą iki plento sausros metu laistys kita įmonė rangos būdu. Išlaistomo vandens tūris per vieną kartą sudarys apie 1–2 m³. Išvežimo žvyrkelio atkarpą bus laistoma tik natūraliu vandeniu be jokių priedų. Sunkvežimių, išvežančių produkciją iš karjero, kėbulai papildomo dulkiškumo išvengimui bus dengiami tentais.

Kasant smėlį ir žvyrą atliekų nesusidarys, nes viskas bus sunaudojama, o likusiais dangos gruntais bus rekultivuotas karjeras. Prie karjero administracinių patalpų bus pastatytas buitinių atliekų konteineris, kurio turinį periodiškai išveš atliekas tvarkanti įmonė. Išsiliejus kurui ar tepalams, gruntas bus nedelsiant surinktas, užpilamas surišančiu sorbentu ir atiduotas valymu užsiimančioms įmonėms.

Dirbant karjerinei technikai susidarys oro tarša, kylanti iš vidaus degimo variklių, deginant kurą. Visi mechanizmai per metus sudegins apie 31,7 t dyzelinio kuro. Išmetamų dujų kiekis apskaičiuotas pagal Aplinkos ministro 1998-07-13 įsakymu Nr. 125 patvirtintą metodiką. Sudeginus tokį šio kuro kiekį į aplinką per metus pateks 7,93 t teršalų: 5,06 t anglies monoksido, 1,76 t angliavandenilių, 0,87 t azoto junginių, 0,03 t sieros dioksido ir 0,21 t kietųjų dalelių.

Eksploatuojant karjerą nebus naudojamos papildomos cheminės medžiagos ir nesusidarys kvapo emisijos.

Visi planuojamame eksploatuoti telkinyje dirbsiantys taršos šaltiniai bus mobilūs. Jiems dirbant karjere pagrindinis fizikinės taršos šaltinis bus triukšmas. Kitokio poveikio (vibracija, šviesa, šiluma, elektromagnetinė spinduliuotė ir pan.) smėlio ir žvyro gavybos bei perdirbimo procesas aplinkai neturi. Akustinį triukšmą gyvenamojoje ir visuomeninėje aplinkoje reglamentuoja Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Akustinis triukšmas. Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“. Karjeras veiks tik darbo dienomis šviesiuoju paros laiku nuo 7 iki 18 val., kai leidžiami didžiausi triukšmo lygiai gyvenamojoje aplinkoje (55 dBA). Jeigu iki veiklos pradžios sodyba taptų gyvenama, palei telkinio pakraštį 10 m į vidinę pusę, prieš pradėdant vykdyti darbus karjere, neigiamo triukšmo poveikio sumažinimui būtų pastatyta 3 m aukščio ir 50 m ilgio akustinė sienelė. Akustinė sienelė nuo mechanizmų sklindantį tiesioginį triukšmą sumažins bent 25 dBA. Priešingu atveju, akustinė sienelė visiškai nėra reikalinga ir nebus įrengiama, o vietoje jos pakraščio juostoje bus formuojami dirvožemio pylimai. Palei karjero pakraštį formuojamų dirvožemio pylimų aukštis sieks iki 3 m, o plotis sudarys apie 11–12 m. Pradėjus smėlio ir žvyro gavybą bei perdirbimą, triukšmo sklaidą nuo karjero papildomai ribos vidutiniškai apie 1 m dangos gruntų ir 4 m aukščio gavybos pakopų šlaitai. Vėlesniais metais, gilėjant karjerui susidarys dar aukštesni gavybos pakopų šlaitai, kurie papildomai ribos triukšmo sklaidą. Visi karjero mechanizmai, vykdant gavybos darbus dirbs karjero dugne už visų išvardintų triukšmo barjerų, kurių bendras aukštis jau pirmaisiais karjero veikimo metais sieks 8–9 m. Papildomai triukšmo sklaidą ribos medžių juosta esanti ties šiuo metu apleista sodyba.

Skaičiuojant triukšmo lygį artimiausios sodybos gyvenamojoje aplinkoje buvo priimama, kad visi darbų etapai bus vykdomi už akustinės sienelės sumažinančios triukšmo lygį 25 dBA. Atskirai skaičiuota triukšmo sklaida buldozeriui nuimant dirvožemio sluoksnį ir formuojant

pylimus, ekskavatoriumi nukasant dangos gruntus ir kraunant juos į sunkvežimį bei vykdant žaliavos perdirbimą visiems mechanizmom dirbant vienoje vietoje (dirbant krautuvui, sijotuvui, ekskavatoriui ir sunkvežimiui atvažiuojusiam pasiimti produkcijos). Skaičiavimai rodo, kad buldozeriui nuimant dirvožemį telkinio pakraštyje artimiausios gyvenamosios sodybos gyvenamojoje aplinkoje triukšmo lygis sieks iki 46,64 dBA. Bendras suminis visų mechanizmų triukšmas artimiausios sodybos gyvenamojoje aplinkoje sudarys 34 dBA ir bus labiau artimas foniniam 35 dBA triukšmo lygiui bei neviršys leistino 55 dBA lygio. Realiai visi mechanizmai nedirbs vienoje vietoje, tačiau skaičiavimuose norima atspindėti blogiausią scenarijų. Skaičiuojant triukšmo sklaidą visiems mechanizmom dirbant pakraščio juostoje ir nesant jokiems papildomiems barjerams gauname, kad jų skleidžiamas triukšmas jau ties karjero riba sieks 46,48 dBA ir neviršys 55 dBA leidžiamo HN 33:2011 lygio, kadangi išteklių gavyba bus vykdoma karjero dugne gilioje duobėje. Atlikti triukšmo sklaidos skaičiavimai pagal standartą LST ISO 9613-2:2004 en rodo, kad planuojamame karjere skleidžiamas triukšmas įgyvendinus jo mažinimo priemones neviršys ribų nustatytų higienos normoje.

Pati naudingųjų iškasenų gavyba atviru būdu turi neišvengiamą poveikį žemės paviršiui. Kitaip tokios kategorijos iškasenų kaip žvyras, smėlis, molis, dolomitas ir kt. nebūtų įmanoma išgauti ir panaudoti visuomenės materialinėje gamyboje. Telkinio paviršiuje nepažeistame kasybos plote esantis dirvožemio sluoksnis bei buvusiose kasybos vietose naujai susiformavęs augalinis sluoksnis, prieš atidengiant klodą bus nuvalomas ir susandėliuojamas pylimuose bei apsejamas žolių mišiniu. Tai apsaugos jį nuo taršos ir defliacijos. Tikslios pylimų vietos bus žinomos tik parengus telkinio naudojimo planą. Iškasus naudingąjį klodą, karjero šlaitai bus nulėkštinti, o dugnas išlygintas. Nuodangos darbų metu nuimtas dirvožemis ir likę dangos gruntai baigus išteklių gavybą bus panaudoti karjero rekultivavimui. Baigus naudingųjų iškasenų gavybą telkinyje, buvusį karjerą planuojama rekultivuoti į mišką. Tikslūs rekultivavimo sprendiniai bus žinomi tik parengus telkinio naujo ploto naudojimo planą.

Detalesnė informacija apie vietą ir numatomą vykdyti PŪV, pateikiama Informacijoje atrankai dėl PAV ir skelbiama Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje www.gamta.lt → Poveikio aplinkai vertinimas (PAV) → 2018 m. Atrankos ir PAV pagal naują PAV įstatymo redakciją (nuo 2017-11-01) → 3. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos atrankos išvadas dėl PAV 2018 (nuo 2017-11-01).

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią.

6.1. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.2. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

6.3. Sausuoju metų laikotarpiu, užsakovas įsipareigoja reguliariai laistyti visą išvežimo žvyrkelio atkarpą iki krašto kelio su asfalto danga bei užtikrinti gerą jos būklę. Tai leis sumažinti kylantį dulketumą. Taip pat sunkvežimių, išvežančių produkciją iš karjero, kėbulai papildomo dulketumo išvengimui bus dengiami tentais.

6.4. Tuo atveju, jeigu iki veiklos karjere pradžios artimiausia apleista sodyba taptų gyvenama, prieš pradėdant nuodangos ir gavybos darbus planuojamame naudoti plote ties šiaurės rytiniu pakraščiu, 10 m nuo išteklių apskaičiavimo ribos į vidinę pusę, link artimiausios sodybos gyvenamosios aplinkos bus pastatyta 50 m ilgio triukšmo mažinimo sienelė. Tik pastačius akustinę sienelę seks nuodangos ir kiti kasybos darbai.

6.5. Kasybos technikos gedimo atveju (pvz. trūkus hidraulinio skysčio žarnelei) ar išsiliejus kurui perpylimo metu, užterštas gruntas bus surinktas, užpilamas naftos produktus surišančiu

sorbentu, o vėliau perduodamas grunto valymu užsiimančioms įmonėms. Eksploatacijos eigoje periodiškai bus tikrinamas karjero mechanizmų vidaus degimo variklių darbo režimo atitikimas nustatytiems normatyvams.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant atrankos išvadą.

7.1. Pagal Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 „Dėl nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“ (toliau – Planas) planuojamas eksploatuoti Totorkiemio smėlio ir žvyro telkinio II sklypo naujas plotas patenka į vieną iš 27 vertingiausių, ypač saugomų šalies vizualinio estetinio potencialo arealų ir vietovių – Vištyčio-Kalvarijos kalvyną. Plano sprendiniuose, t.y. 73 punkte, nurodyta, kad ypač saugomuose šalies vizualinio estetinio potencialo arealuose ir vietovėse, būtina taikyti griežčiausius vizualinės apsaugos reikalavimus. Atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą bus išsamiai įvertintas galimas poveikis ypač saugomam šalies vizualinio estetinio potencialo arealui, įskaitant ir suminį poveikį, dėl 2 gretimybėse bei kitų areale esančių naudingųjų išteklių plotų, dėl kurių LGT jau yra išdavusi leidimus.

7.2. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – VSTT) 2018-06-18 raštu Nr. (4)-V3-898 (7.8) „Dėl tarnybinės pagalbos“ (toliau – Raštas) apie PŪV galimą reikšmingą poveikį akcentavo šiuos aspektus: pagal Planą, planuojama teritorija patenka į ypač raiškios vertikalios sąskaidos, stipriai kalvotą bei gilių slėnių, vyraujančių pusiau atvirų didžiąja dalimi apžvelgiamų erdvių kraštovaizdžio arealą, su kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje raiškiais horizontaliais dominantais (V₃H₂-b). Vadovaujantis Plano kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptimis – planuojama teritorija patenka į bioprodukcinio naudojimo racionalų ekologinį reguliavimą užtikrinantį tvarkymo arealą, kuriame numatomas vyraujantis tausojantis bioprodukcinis (pirmiausia žemės ir miškų ūkio) naudojimas, leistina ekstensyvi urbanizacija – miesteliai, kaimai, vienkiemiai. Šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo, tausojančio vystymo sampratą, įpareigojančią adaptuoti esamą naudojimą, laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą. VSTT nuomone, Totorkiemio smėlio ir žvyro II sklypo naujame plote naudojimas neturėtų būti pradėtas, nes vadovaujantis Plano reglamentais, šioje teritorijoje nėra numatytas technogeninis kraštovaizdžio formavimas. Atsižvelgiant į aukščiau minėtame Rašte išdėstytą informaciją, darytina išvada, kad atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą bus detalai įvertinta kaip bus suderinti teritorijoje numatyti kraštovaizdžio tvarkymo reglamentai ir PŪV interesai bei užtikrinta kraštovaizdžio vertybių apsauga.

7.3. Atsižvelgiant į tai, kad planuojamas eksploatuoti Totorkiemio smėlio ir žvyro telkinio II sklypo naujas plotas nuo Lietuvos-Rusijos federacijos sienos ribos nutolęs apie 430 m atstumu, PŪV vieta patenka į ypač raiškios ir vidutinės vertikaliosios sąskaidos atvirų ir pusiau atvirų erdvių kraštovaizdį bei į tai, kad pagal Plano 74.2 papunktyje pateiktą rekomendaciją, t.y. siekti, kad šalies pasienio teritorijos, patenkančios į vizualinio estetinio potencialo arealus ir vietoves, kurioms nustatytas ypač raiškios ir vidutinės vertikaliosios sąskaidos atvirų ir pusiau atvirų, pusiau uždarų ir uždarų erdvių kraštovaizdis, reprezentuotų kraštovaizdžio įvairovę, atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą bus išsamiai įvertintas galimas poveikis, įskaitant suminį, šalies pasienio teritorijos kraštovaizdžio įvairovei. Pažymėtina, kad siekiant nacionalinės kraštovaizdžio politikos nuostatas integruoti į šalies regionų, miestų planavimo politiką, taip pat į kultūros, aplinkos, žemės ūkio, socialinę, ekonominę sritis ir į kiekvieną kitą sritį, galinčią daryti tiesioginį ir netiesioginį poveikį kraštovaizdžiui, Plano sprendiniai yra prioritetiniai priimant ūkinės plėtros galimybių kraštovaizdžio požiūriu sprendinius.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: UAB „Brolių keliai“ planuojamai ūkinei veiklai – išteklių gavyba Totorkiemio smėlio ir žvyro telkinio II sklypo naujame plote – poveikio aplinkai vertinimas privalomas.

9. Atrankos išvados apskundimo tvarka.

Ši atrankos išvada per vieną mėnesį nuo jos gavimo ar paskelbimo dienos gali būti skundžiama Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo dienos.

Direktoriaus įgaliotas Aplinkos apsaugos
agentūros direktoriaus pavaduotojas

Vytautas Krušinskas

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2018-06-26 RAŠTO NR. (30.3)-A4-6039
ADRESATŲ SĄRAŠAS

1. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentui

El. p. marijampole@nvsc.lt

2. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės skyriui

El. p. marijampole@kpd.lt

3. Marijampolės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

El. p. marijampole.pgv@vpgt.lt

4. Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijai

El. p. savivaldybe@vilkaviskis.lt

5. UAB „Brolių keliai“

El. p. broliukeliai@gmail.com

Žiniai:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui

El. p. mraad@mrd.am.lt